

Álmodni tudni kell

Megdöbentő álom volt. Azt álmodtam, hogy gyanútlanul kinyitottam kedvenc újságomat, s annak fő oldalán, öklömnyi betűk hirdették a kormány határozatát, amely a néptömegek követelő óhajának kénytelen kellelten eleget téve elrendelte, hogy Magyarországon ezek után tilos évessel ünnepelni. Amikor idáig jutottam álmaim újságja sorainak olvasásán, felkordult a gyomrom, mint veszély esetén a riasztócsengő, de szemem elszántsán futotta tovább a sorokat.

Melyek szerint: a húsvétot például úgy kell ünnepelni, hogy nem sütünk beiglit, kétféle, nem főzünk töltött káposztát, nem főzünk sonkát sem, csak kemény tojást és nem iszunk bort, sört, pálinkát, konyakot, vodkát, whiskyt, csak Márkát, hogy legyen elég kupakunk az év végi nagy Márka kupak nyerevény sorsolásához, amit természetesen ismét nem évessel ünnepelünk majd.

A határozat érvényes a karácsonyra, a május elsejére, az április 4-re, és minden vasárnapra.

Mondtam is reggel, ébredés után a feleségemnek, hogy mit álmodtam.

— Benőhetne már a fejed lágya — intett a feleségem józanságra, majd nagyot sóhajtott, mert megszokta szegény mellettem, hogy szakmából kifolyólag még álmaim fantáziái is kibírhatatlanok.

— Itt van — nyomta kezembe a listát, amelyen jelentős tételek szerepeltek az élelmiszerek világából, s amelyeknek egy nem kevésbé jelentős tételét nekem kell megvásárolnom.

— Mit szólna hozzá, hogyan... — mondtam az álom az eladónak az üzletben, aki kedélyesen, göcögve, de kicsit gyanakodva nézett rám,

majd nem mulasztotta el megjegyezni:

— De jó humorának tesszük lenni, hiába, aki ugye újságíró, annak aztán van fantáziája... Tehát akkor egy sonka, kérem, igen, aztán...

— Maga örült? — Le ne írjon ilyesmit, még azok ott fenn komolyan veszik — hördült fel Pipás Berci borpince-tulajdonos, amikor mondtam neki, hogy mit álmodtam, miszerint

— Van benne valami...

Nem, nem az álomban, hanem abban, hogy az ilyen rendelkezések csak hasznára lennének a mind jobban elhízott hazámfiainak — mondta az orvos, amikor elmeséltem az álom, majd kíváncsian, de kissé idegesen hozzátette, kérdéseknél szánva: — És, mondja már kérem, azt nem álmodta, hogy a hét-köznapokra hogyan szólt az az álombéli kormányhatározat?

— Nem, doktor úr... Az álombéli határozat kifejezetten a vasár- és ünnepnapokra szól.

— Még szerencse..., a hétköznap mégiscsak több, mint az ünnep — tette hozzá, és elindult a büfé felé, megéheztett az álomtól.

Most ismét este van, fekszem az ágyon, várom az álomom. Azt szeretném álmodni, hogy a Magyar Tudományos Akadémia határozatba hozta, miszerint a kétszemélyes sertécsülök, a marhapörkölt és túros csusza fogyasztás, míg a pirított gríz kemény tojással kimondottan súlyos veszélyeket rejt magában az elhízás illetően. A bor, meg a whisky máj-erősítő hatása is egyértelműen kimutatható.

Hja, álmodni tudni kell! Gyurkó Géza

Bolgár-amerikai tudományos kapcsolatok

A bulgarisztika kérdéseivel több mint 150 amerikai tudós — társadalomtudományi kutatók, történészek, nyelvészek, művészettörténészek, muzsikusok, közgazdászok sora — foglalkozik napjainkban.

A bulgarisztika amerikai művelői közül sokan keresik fel Bulgariát, hogy a könyvtárakban, levéltárakban dokumentumok után kutassanak.

Olyan híres egyetemeken, mint a Harvard, a Yale, de másutt is, mint Pittsburg, Boston, Chicago, Wisconsin, Indiana, Maryland, Massachusetts felsőoktatási intézményeinek tanszékein a bulgarisztikának számos kiváló művelője tevékenykedik. Kezdeményezésükre külön tudományos csoport alakult az USA-ban Bulgarian Studies Group néven, neves szakemberek részvételével. A csoport tudományos kiadványában rendszeresen közreadja a bulgarisztikai kutatók eredményeit.

Emléktábla Orenburgban

Emléktáblát avattak Orenburgban, a Szövetség gáztávozatók kiinduló állomásán. A szovjet és bolgár építők közös munkájával elkészített kompresszor-állomás falán elhelyezett tábla a Kölcsonósi Gazdasági Segítség Tanácsa tagállamainak közös munkájával nemzetközi összefogással készült óriási távvezeték üzembehelyezésének állít emléket.

Tej Prágának

A csehszlovák fővárostól nem messze van Horomerice városka. A település lakói emberemlékezet óta Prágába szállították termékeiket, ahol mindig nagy megbecsülésnek örvendett az itteni zöldség, gyümölcs. A horomericei alma Csehországban fogalom, mint olyan termék ez, amelyet mindenütt keresnek a háziasszonyok.

A város termelőszövetkezete a Rudá Zare (Vörös Hajnal) azonban nem csak gyümölcsöt szállít a nagyváros lakóinak, hanem tejet is. A tejhozam bizony 1970-ben még elég alacsony volt — 2771 liter. Nyolc év alatt azonban sikerült majd ezer literrel emelni a hozamot, s 1978-ban már 3800 litert adott a gazdaság „átlagtehene”. Sikereket ért el a takarmánytermelésben is.

A szövetkezet vezetői úgy tartják: a sikerek záloga a meglévő tartalékok kihasználása, s az, hogy jól alkalmazták a tudományos kutatások eredményeit. Szorosan együttműködnek a prágai Mezőgazdasági Főiskolával, a járási állattenyésztési felügyelőséggel és egy közép-csehországi vegyi üzemmel, a SPOFA-gyárral. Az együttműködő szervek és intézmények megalakították közös bizottságukat a „bölcsék tanácsát”. Ez a bizottság további lehetőségeket tárt fel, új takarmányforrásokat fedezett fel. A gyakorlati eredményeit jól hasznosította a tudományos kutatás is. A prágai Mezőgazdasági Főiskola számára a szövetkezet „nagy mezei laboratóriuma” új ösztönzőket adott. (Orbis —KS).

Blüthner zongorák a világ minden táján

A lipcsei Blüthner Zongoragyár a közeljövőben ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját.

1853 óta 145 ezer Blüthner-zongorát szállítottak Lipcseből a megrendelőkhez. A Blüthner név fogalom a zenei világban. A vevők listáján olyan nevek szerepelnek, mint Liszt Ferenc, Csajkovszkij, Furtwängler, Sosztakovics, Mario del Monaco; a könnyű műzsa hívei közül pedig Udo Jürgens és Adamo

is ezt a márkát vásárolta meg.

A zenekedvelő országban azonban nemcsak a zongora készítésnek vannak nagy hagyományai. Hasonló műtértekinthet vissza a csembalók spinétek készítésére is, amelyek nemzetközi barokk zenei versenyeken szereznek hírnevet. megbecsülést, nemcsak az előadónak, hanem a gyártóknak is. (BUDAPRESS —ADN)

Öt év terméséből

A főiskola női karának koncertje

A közelmúltban elhunyt Kardos Pál utódaként öt esztendője vette át a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola nagy hagyományokkal rendelkező női kórusának vezetését dr. Mihálka György, az intézet főiskolai docense. Az elmúlt fél évtized során igen szép sikereket ért el az együttes.

Évente fellépett a szegedi filharmoniai koncerteken, közreműködött a zenei világnap alkalmából Szegeden, Csongrádon és Makón szervezett hangversenyeken, 1974-től minden évben részt vett a rádió Kóruspódiumán, nyilvános koncerteket is adott a rádió VI-os stúdiójában. Tavaly novemberben a televízió sugározta éneküket a Múzeumi hangversenyek sorozatában, s idén repertoárjuk egy részéből felvételt készített a rádió. 1974-ben Egerben, országos minősítón, a legmagasabb fokozatot szerezték meg, ugyanebben az évben a csehszlovákiai Nyit-

rán juttatták nekik a nemzetközi fesztiválokozatók diplomával, s tavaly a hazai női karok közül egyedülként kapták hangversenykategorióban a legmagasabb fokozatot. Gazdagította az együttes hírnevét, hogy nemzetközi fesztiválokon, versenyeken is sikeresen helytállt, Nyitrán, Pozsonyban televízióra is felvették produkcióikat, Kölnben rádióműsor készült előadásaikról, s ugyanez idén Celjében, Ljubljánban is. Tavaly a franciaországi Toursban a nemzetközi kórusverseny három nagydíját nyerték el, a Grand Prix, a Női kar, valamint a közönségszavak díjait. A főiskolai kórust 1976-ban Kiváló Együttes címmel tüntették ki, tavaly pedig a Népművelési Intézet Nívódíját kapták. Dr. Mihálka György, a kórus vezetője, mint karvezető, más szegedi együttesével is nemzetközi sikereket ért el, így a Tömörkény gimnázium és művészeti szakközépiskola ének-

Az „Elektron” márka

A szovjet televíziókészülékek exportjának mintegy 70 százalékát az „Elektron” termékei adják. Az egyesülés gyors fejlődésére jellemző, hogy míg 1970-ben mindössze 200 darab színes készüléket gyártott, öt évvel később — a Szovjetunióban elsőként bevezetett automatizált és gépesített szerelőség segítségével — ez a mennyiség mintegy ezerszeresére emelkedett.

A kilencedik ötéves terv során az egyesülés legfontosabb feladata a gyártás-szakosítás és a termelés koncentrációja volt, mert csak így tudta megoldani a legkisebb ráfordítással végbemenő hatékony termelési növekedést. Ezt a célkitűzést sikerült megvalósítani. A legfontosabb műszaki-gazdasági mutatók tekintetében tervüket már 1975-ben teljesítették: hazai piacra tervben felül 182 ezer készüléket gyártottak. Az ötévesterv-időszak alatt az összerelés 2,8-szeresére növekedett, a termelékenység megduplázódott, a nyereség pedig a négyeszeresére nőtt.

Az új típusok fejlesztésével és korszerűsítésével egy időben a vállalat nem szabványos technológiai sorberendezéseket is készített. A műhelyekben korszerű, szállító-szerelő szalagrendszert állítottak fel. Ezzel jelentősen nőtt a munka termelékenysége, javult a szerelési és beszállítási munkák minősége, s megnőtt az egyes műveleteket végzők egyéni felelőssége is.

A tervfeladatok sikeres teljesítésénél utolsó sorban az egyesülésnél bevezetett automatizált termelésirányítási rendszer eredményezte. A termékek kiváló minőségű előállítását irányító automatizált rendszer kidolgozása és meghonosítása jelenleg folyik. A rendszer folyamata információkat, termelési adatokat szolgáltat, egyes időközökben tabulagrammokat készít és biztosítja a folyamatos, állandó működést gépi párbeszéd formájában.

Érdemes megemlíteni azokat az eredményeket, amelyeket a kollektíva az „Elektron” márka eddigi jó hírnevének gyarapítása terén ért el. A korábbiakhoz képest a múlt év első felében az improkutív veszteségek egyötödükre csökkentek. Sikeresen megoldották a készülékek legfontosabb jellemzőjének, a megbízhatóságnak a növelését. Ma

már a televíziók élettartama több száz órával magasabb, mint az átlag.

Az „Elektron” egyesülés kollektívája előtt jelenleg nehéz feladat áll: át kell térni a harmadik generáció gyártására. A televíziókészülékek gyártása terén az „Elektron” egyesülés feladata új típusú készülékek kifejlesztése, a jövő készülékeinek kialakítása. Adott esetben a jövő a tizedik ötéves terv végét jelenti. A vállalat szakemberei minden bizonnyal sikeresen teljesítik ezt a feladatukat is, hiszen minden feltétel biztosított: a fejlett technika és technológia, az együttműködő partnerek és szállítók — különösen a Lvovi Képesítőgyár — megbízhatósága. Nemrég egy iparági bizottság a legjobb minősítést adta az Elektron-710 színes-televízió-típusnak.

Az „Elektron” egyesülésnél a termelés korszerűsítése tervszerűen folyik. Csakis ilyen magasan fej-

lett műszaki színvonal mellett lehet biztosítani az állandó, folyamatos kiváló minőséget. Jelenleg dolgozzák ki szakemberek annak a rendszernek a terveit, amely automatizálja a termelés műszaki előkészítését. Az ötéves terv végére megvalósul a teljes objektív ellenőrzési rendszer. Ehhez már megvannak a szükséges műszerek.

Nagy figyelmet fordítanak a szocialista munkaverseny megszervezésére, amelynek során a legfőbb értékelési kritérium az elvégzett munka minősége lesz. A munkaversenyben különböző szintű és létszámú kollektívák vehetnek részt. Így, felajánlást tehetnek egyéni és kollektív szinten: brigád, egy-egy műszak, műhely, iroda vagy akár egy-egy szakosított termelési részleg, osztály vagy üzemi rész dolgozó is. A szocialista munkaverseny győzteseit a vállalati normák ösztönzési rendszere alapján jutalmazzák. (BUDAPRESS—APN).

Áruvizsgálat

Fényszórók, ködlámpák

Látni és látszani — a távfényszóróval, de lényegében szerkezete is. Az eltos alapszabályával ma már egyre többen vannak tisztában. A szűrőket beállítanak bekapcsolják autójuk világítását — nem várvahivatkozva a közvilágítás „jelzésére”.

A kiegészítő lámpák — távfényszórók, ködlámpák, ködfényszórók és a hátsó ködlámpák — jelentőségéről ezekben a ködös, őszi napokban talán nem is kell különleges érveket hangoztatni. Aki sokat és hosszasan utazik az éjszakai országutakon, annak bizony elkél a távfényszóró: s a tejszerű, vastag ködben — országutakon, városokban egyaránt — a ködlámpa is kell.

A távolsági fényszórók jellemzője: igen erős fényforrás, kis szögben kisu-gárzott fényugár. Verse-nyükben az NSZK gyártmányú, nálunk 670 forintért kapható „Hella” lámpáké az elsőség. Fénytechnikai és műszaki, de gyakorlati tulajdonságaik alapján is ezek érdemelték ki a legkedvezőbb értékelést (tetszőleges állíthatóság; tartozéka a műanyag lámpavédő, illetve a szigetelőhuzat — ugyancsak a lámpa védelme érdekében).

A 605 forintért kapható „Raydot” angol gyártmányú — fényereje jóval kisebb, s ez — részben — annak a következménye, hogy a fényforrás nem halogénizzó. Valamennyi tulajdonságát figyelembe véve azonban minősége az átlagosnál jobb.

A ködlámpáknak nem az a feladatuk, hogy messzire világítsanak, hanem, hogy a gépkocsi előtti útszakaszt minél nagyobb felületen, minél jobban megvilágítsák. A ködlámpák által kibocsátott fénynyaláb közvetkezőképpen széles, lapos keresztmetszete nyújtott téglalap. A ködlámpák egy része fehér, más részük sárga színű fényt bocsát ki. Ez utóbbi ködben előnyösebb — a NAGYÍTÓ is ezeket tekintetbe jobbnak.

A ködlámpák között is a „Hella” vezet a rangsort, nemcsak az ára egyezik a

széle és közepe között üzem közben nagy a hőmérsékletkülönbség) és a lengyel „Zel-mot”-tal zárul. Az utóbbi 494 forintos ára alapján, többet várna a vásárló...

A hátsó ködlámpák az említett alapelv második részét valósítják meg. Az NDK-beli „Fek” lámpának nemcsak a minősége jó — nem hiába említjük elsőként —, de 135 forintos ára alapján is megérdemli a kiemelést.

Akinek viszont a ködlámpa mellett egy tolatólámpára is szüksége van, az az olasz gyártmányú „Nuova bella” készletet választva jár jól: 262 forintért jó minőségű ködlámpára is és tolatólámpára is szert tesz. Ugyannyit nyújt — valamivel gyengébb minőségben — a „japán” (?) lámpaként árult tolatólámpával egybeépített ködlámpa, ám 412 forintért!

A magyar „Villtesz” lámpa minőségét elsősorban gyenge kivitele rontja le. A jugoszláv „Saturnus” leggyengébb fényével szorult az utolsó helyre.

A rallyversenyek elterjedése óta az autók „fellámpázásának” divatjával is úton-útfélen találkozhatunk. Sokszor azért útfélen, azaz útszélen, mert a gépkocsi elektromos rendszere nem bírta el a kiegészítő lámpák okozta többletterhelést. Pedig e gyakran hasznos kiegészítő fényforrások felszerelésekor erre is gondolni kell, vagy kellett volna...